

neumno rogovilenje, čeprav ima dva pomagača: krojača Volauška in železničarja Sterka. Pomaga mu tudi naša mežnarska sirota; ta naj bi raje skrbel za svoje otroke, kakor se sliši, ne pa cele noči po gostilnah hujskat, da se ga mora skozi vrata metati. Žnidarček Volaušek ima tudi že vse gostilne prepovedane, ker je preveč nadležen kot podprena muha. Ali odločno povemo, da se ne pustimo od nikogar zavleči v nesrečno prvaško politiko ter da ostanemo pošteno naprednjaki. Sicer pa smo dobili novega g. kaplana in upamo, da nam bode vesten duhoven, za kar mu bode šla vsa naša hvala.

Farani.
Iz Neuhausa (Dobrna). Dragi nam „Štajerc“, sprejmi tudi iz Dobrne par vrstic, da izvedo naprednjaki, kako se v naši občini godi. Žalibog, da delajo tudi pri nas tisti največji nemir, kateri bi morali pokoj in ljubezen povspesevati. Dokler je živel pri nas pokojni dekan Gajšek, bilo je vse drugače! Ali pred 6. leti je prišel iz Nove Cerkve mladi Kukovič. Nekaj časa je še vse dobro, kajti tudi ta gospod nas je učil ljubezni in mira. Ali odkar se je priklatil od bogve kje dolgosuknež Schreiner k nam, so postale razmere neznosne. Ko bi tega črnuha ne bilo, ostal bi tudi g. Kukovič vse drugačen! Ali zdaj se je župnik vsedel na Schreinerjeve limanice. Mi vaščani pa smo miroljubnega značaja. Ali končno se nam tudi hujskanje ostudi in ako ne bode ponehalo suho kaplanče s svojim nastopanjem, skrtčali mu bodedo odločno dolgo suknjo. Toliko za danes. Naši somišljeniki širom domovine pa naj živijo!

Nevstrašeni naprednjaki.
Sv. Tomaž pri Ormužu. Dragi „Štajerc“, ne misli, da bi se tvoji bralci pri sv. Tomažu pogreznilo že na dnu tretjega pekla, ker ti tako dolgo nismo ničesar poročali. Ne marajo za nas v peklu. Kakor si pisal v svoji prilogi „Sedem let boja“ ti bodedo tudi jaz nekaj o tem boju narisal, ne misli pa, da bi bil v tej hudi vojski jaz za feldmaršala. Za takega vojskovodja že more biti izšolan gospodek, ki brusi svoje hlače po bogoslovskih klopek. V začetku tvojega izhajanja, ljubi „Štajerc“, si imel veliko število naročnikov pri nas, ker smo sprevideli, da pišeš čisto resnico in hočeš pomagati ubogemu, zastradanemu in zaslepljenemu kmetškemu ljudstvu. Naš dehant Caf je imel na svoj mlin dobro vodo napeljano, da se je dalo pri vsaki suši prav fino mleti. Ko pa se je narodil v Ptuj kmetški list „Štajerc“, je prišel z močno motiko ta „Štajerc“ pogledat, kake jeze ima Caf pri svojem mlinu. Ko je zagledal ta kunštni mlin in njegovo naredbo, se mu je v bogo ljudstvo v srce smililo. Vzel je motiko, ter na večih krajih te močne jeze posekal, da je voda iztekala in potem se ni dalo več tako fletno mleti. Caf je postal hud in žalosten. Začela se je vojska. Od tedna do tedna se je znižalo število naročnikov „Štajerca“. Ali kako se je delalo! Bil sem nekoč pri Cafu pri spovedi. Ko sem mu na vprašanje odgovoril, da sem naroden na „Štajerca“, to sem jaz vraga naredil, postalo mi je vroče kakor bi sedel v Varaždinških toplicah. Ko sem se mu mogel zapridušiti, da ne bom več naročnik „Štajerca“ in ga ne več bral, sva si postala zopet dobra in dobil sem sv. odvzelo. Gredoč domu pa nisem znal, kaj da sem, mož ali baba ali kateri izmed naju je nor. Pozneje sem imel večkrat priliko poslušati, ko so se spominjali drugi ljudje o „Štajercu“, kako resnico piše, kako podučuje nevedno ljudstvo in hoče v bogim kmetom pomagati. Grivalo me je, da sem kaj takega pri spovedi storil, ali svojo obljubo sem držal, do tega časa ko mi je poznej en spovednik rimskokatoliške vere povedal (ko sem bil na tujem precej daleč od sv. Tomaža) da to ni noben greh, ako imaš „Štajerca“ in ga bereš. Rekel je, potem takem bi bili mi duhovniki prej v peklu ko vi ker mi smo bliže pošte in ga prej čitamo. Oho, Caf, takšni gospod bodite tudi vi. Pustite napredne časnike, ne bodite nam fošni, ako si nabiramo izobrazbe, kajti mi nismo brusili hlač po visokih šolskih klopek kakor vi, dobro bi pa bilo za nas in naše otroke, ako se kaj iz naprednih časnikov naučimo. Teško mi je pri srcu, ako moram tako visokošolanega gospoda podučevati. Bodite gosp. Caf radodarni do naših revežev, podpirajte jih in ljubi Bog

Vam bode stoterno povnil. Učite nas Kristusove nauke, božje zapovedi in življenje svetnikov, pustite pa časnikarsko delo pri miru. Kako veselo bo za nas in Vas ako se ravnate po tem mojem načrtu. Vem gotovo, da vi z veseljem prebirate nemški časnik, ki izhaja na Dunaju „Kikiriki“. Mi pa si ga ne moremo naročiti ker nimamo toliko denarja ko vi, pa moremo biti zadovoljni z „Štajercem“ ki je po ceni, pa zapeje tudi velikokrat „kikiriki“. Stari možak.

Šmarje pri Jelšah. Pri nas je mnogo „Štajercovih“ naročnikov, pa tudi veliko gnjilega je med nami. Nekateri uradniki so hudi nasprotniki nemščine, brez katere bi nikdar to ne postali, kar so. Le enega naj omenimo, ki je klerikalec in hud nasprotnik nemščine. To je postaran „gosput“ c. k. notar Vekoslav Kranjc, ki zna slov. kmetom presneto lepo računati. Pred kratkim je bila cenitev neke zapuščine. Prišla sta seveda 2 cenilna moža, ali notarček je hotel biti tretji. Popisaval je premične in nepremične reči ter hotel vse prav mastno ceniti. Tako je vrinil dve tuji premičnini v zapisnik. Vse je „šravfal“ navzgor, ali račun sam vendar ni zrastel tako visoko, kakor si je „gospudek“ mislil. Mi kmetje vprašamo, je-li ima notar pravico, dvigati cene in popačiti pravično cenitev, samo da — saj veste zakaj? Kmetje.

Bistrica v Rožni dolini (Koroško). Vsako leto priredi tukajšnja podružnica „Schulvereina“ božično veselico; namen je, podariti revni deci obleke in drugih daril. Po navadi se obdari do 24 otrok iz Bistrice, Sveč, Sv. Janža itd. in stane to 3—400 K. Podružnica si mora torej sredstev dobiti. Poleg daril dobrosrčnih ljudi je v prvi vrsti dobiček tombole na Silvestrov večer v ta namen določen. Tako je bilo tudi letos. Nemci in Slovenci so se v tem človekoljubnem delu našli, da bi pomagali bedni šolski deci. Ali menda je prišlo letos na tombolo tudi nekaj pristašev „Mira“, ki bi se moral imenovati „Nemir“ ali „Slepir“; ti ljudje seveda niso prišli, da bi kaj dali, temveč le da bi vzeli. In zdaj pluje „Nemir“ na našo tombolo ter skuša osramotiti poštene napredne Slovence. Odgovarjali ne bodedo na „Mirev“ način, povedati hočemo ljudstvu le par resnih besed. Koroški možje, ne pustite se zavleči v propad brezmejnega sovraštva proti vsemu, kar je napredno. Slovenci in Nemci moramo na tej zemlji skupaj živeti, kakor nas je usoda skupaj spravila. In ako se zanimate, potem vam dokažemo, da vaša darila niso spravili „Nemci“, temveč so jih dobili otroci v bogih slov. kočarjev ter delavcev. Mi ravno ne vprašujemo po narodnosti starišev; vprašujemo le, ali je dete ravno in potrebno in zato razdelujemo vaša darila tam, kjer je revščina največja. Kdor se hoče torej prepričati, da laže nesramni „Mir“, pride naj k nam! Ker pa ima tombola človekoljubni namen, nismo mogli dati krasnih dobitkov, ker bi drugače za deco ničesar ne ostalo. Nam je dovolj, ako čutimo zahvalo v svoji vesti. Kdor pa prihaja v „Nemirovem“ duhu, ta seveda bode le gledal, kje bi si svoje žepe napolnil. Sicer pa naj „Mir“ le laže! Zdjaj se je skrnil in je zbežal za ljubljanske porotnike. Kdor je pošten, se ne boji nobenega sodnika! Le kdor hoče kaj slabega napraviti, beži v varno zavetišče! Tudi se vidi, da ima strah pred našim „Štajercem“ in zato dajejo vsi prvaški duhovni svoj list po božji službi kakor molitvenik. Paziti treba, da ne bode mogel plačati, kdor jemlje ta list! — In zdaj še osebo! Dopisun „Mira“ je napadel tudi mene in skušal nahujskati slov. kmete proti moji osebi. Pravi, da sem imel govor in opsoval Slovence ter da sem se priselil iz Pruske. Vse to je nesramna laž! Prvič sem rojen Korošec; marsikdo se spominja „Rahlhofa“ v slov. okolici Velikovca, kjer je moja mati doma, kjer sem zrastel in kjer so živeli Nemci in Slovenci v prijateljstvu. Zdjaj pa živim že 20 let med Slovenci in tisti se naj oglasi, katerega sem žalil! Ako pa priporočam ljudem potduk nemščine, hočem jim s tem le odpreti pot do izdobraze in do širnega sveta. Slovenec, ki ne zna nemškega, ostane odvisni hlapec onih, ki so bili pametnejši od

njega. Tako sem povedal tudi v dotičnem govoru. Povedal sem, da pridejo „uši“ skozi novi tunel in hočejo škodovati Koroščem. To je veljalo za tiste gospode, ki prihajajo nepoklicano v Rožno dolino in hočejo tu gospodariti, škandale in tepeže delati in Slovenca proti Nemcu hujskati. Ljudje, ki se obnašajo tako nesramno kot naši gostje, ti ljudje zaslužijo pač priimek, da so nadležne „uši“. Ne Slovence, marveč tiste prvaške hujskače sem mislil! Nastopal bodedo pa tudi v bodoče proti ljudem, ki hočejo vdomačiti na Koroškem kranjske razmere in ki mečejo bakljo sovraštva med naše miroljubno prebivalstvo. V tem stremljenju bodedo našel veliko pomoči med Nemci in Slovenci. Takobodo Koroški tujim hujskačem vrata pokazali. Pokoj je vladal vedno na Koroškem in pokoj naj vlada tudi zanaprej. Zato bodedo skrbeli, tako ali tako.

Ant. Manner.

Novice.

Kdo je lažnik? Izpregovoriti hočemo odkrito besedo. Ako prelistamo prvaško-klerikalno časopisje, vidimo vedno iz novega, da se ne bori proti našim načelom, proti našemu prepričanju, proti ideji, katero zagovarjamo, — temveč vedno le proti osebam in vedno le proti stvari, katero ne zagovarjamo in jo nikdar ne bodedo zagovarjali. Ali — bodedo pošten! Kdo daje prvakom pravice, da nas imenujejo „nemčurje“? Kaj je sploh „nemčur“? Prosimo, ali teče v žilah Ploja, Grafenauerja, Ekarja, v žilah prvaških odrešenikov res le pristna „slovenska“ kri? Ali niso ti ljudje le zato „dobri Slovenci“, ker menijo s tem pridobiti lepše življenje, bolj napolnjeno mošnjo?! Pokaže se naj nam le eno samo besedico v „Štajercu“, ki diha sovraštvo proti slovenskemu ljudstvu in zadovoljni bodedo, ako nas psujejo „nemčurje“. Ali nikdar ne moremo verjeti, da je „nemčur“, kdor priznava resnico, da je dobivalo doslej slov. ljudstvo od nemških sosedev le dobiček, da so prinesli Nemci v naše kraje kos kulture, izobrazbe, omike, da so nas budili in dvigali in da jih potrebujemo tudi zanaprej! Križajte nas, ali res je, da so nam Nemci veliko pomagali! In zato, ker to priznavamo in potrdimo, zato naj bi bili „nemčurji“? Ko bi na Slovenskem ne vladali slabi farji, požrešni prvaški advokati in bedasti pridigarji, — potem bi nas ne bilo treba; potem bi bilo ljudstvo že tako pametno, da bi samo odgnalo krvose in netopirje . . . Tisočkrat že smo brali v prvaško-farških listih, da lažemo. Ali doslej se nam ni dokazalo niti ene laži! Ali prvaški „manever“ je jako ednostaven: Prvaški listi objavijo le par psov, vse drugo pa zamolčijo! Mi opozarjamo danes vso javnost nato in vprašamo: Kdo je lažnik? Ali se je hofrat Ploj opravičil Steinove obtožbe! Ali je kaplan Korošec dokazal, da je mož-beseda? Ali nismo imeli prav, ko smo trdili, da so prvaki fehtarili, naj ne napadamo Ploja? Ali ni infamija, ako molčijo danes vsi prvaški listi o dejstvu, da je ukradel prvaški župan Bratuša v Turškem vrhu čez 3000 kron? Ali ni nesramnost, ako se nikdo na ta naša očitjanja ne upa odgovoriti? Kdo je toraj lažnik?! Res, človek mora veliko požreti, ako stoji v politiki; ali tako podlih, infamnih lažnikev kakor pri nas, ne najdeš na celem svetu. Fej!

Klepetulja „Domovina“ je došla do konca svoje latinščine. Noben vrag se ne ozira več na njeno bedasto pisarjenje. Klerikalci so že davno izprevideli, da je „Domovina“ nezanesljiva do skrajnosti, ker ima edini cilj: napolniti žep „strumpffabrikantu“ Hribarju. Liberalci od „Narodnega lista“ je tudi ne marajo, kajti — ko bi gospodje od „Domovine“ ne odpovedali službo pesniku Vekoslavu Špindlerju, bi še danes štajerska domovina ne imela „narodne stranke“. Domovina je torej podobna pijancu, katerega so vrgli iz prve in druge krčme in ki psuje zdaj na ulici čez vse ljudi. Ali ni smešno, ako piše „Domovina“ v svoji 14. številki, da je „klerikalizem za Slovence nevaren“. 17 let je delala ta otročja klepetulja za klerikalizem in zdaj pravi, da je nevaren. Hudirja, zakaj ste pa delali za politikujoče farje, ako škodujejo ljudstvu?! Nam je stvar jasna: preje so farji

klepetuljo futrali, zdaj pa ne storijo tega več in zato rogovili klepetulja proti farjem. Nadalje opazamo, da je pričela „Domovina“ proti „Štajercu“ tako nastopati, kakor nastopajo popularni pobalini proti pošteni ljudem. Mi se ne brigamo za psovke pouličnih pobalincev in tudi ne za rogovljenje političnih ničelj, ki so stebri „Domovine“. Ali Hribar naj pove, zakaj morajo njegovi stavci vsako leto parkrat štrajkati? Ali je to tudi „za blagor naroda“... In ako se norčuje „Domovina“ iz napak, katere napravijo nekateri kmetijski župani v svojih spisih, potem ji povemo: Poglejte spise prvaških županov in našli boste toliko napak, da vas bode glava bolela! Voditelji prvaške stranke kakor Brendič in drugi ne znajo niti stavka brez napake napisati. Tu pometaj, stara, otročja klepetulja...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Kaplan Korošec se pere v svojem „Fihposu“, češ, da se je zavzemal za vinogradnike in mu grè v to zahvala. To je malo preveč! Pribito naj bode še enkrat, da je spremenil Korošec v tej zadevi dvakrat svoje mnenje, — da je glasoval za postavo, ki prepovè kmetu zboljšati svoje vino, ki je polna napak in naravnost oškodovane vinogradnikev. Mi ne bomo psovali, kakor je to „Fihposova“ navada. Ali vprašati moramo: Vi, kaplan Korošec, ali je nova vinska postavo dobra ali slaba? Ako je dobra, potem razložite njene „dobrete“ ljudem. Ako pa je slaba, potem pa povejte, zakaj ste glasovali zanjo! Menda zato, ker vam ni šlo drugače po glavi, kakor 5 milijonsko zvišanje frških plač!

Brenčičeve nakane. 27. p. m. se je vršil v ptujskem „Narodnem domu“, katerega se pa narod jako rad ogiblje, neki zaupni shod, na katerem so imeli znani Brendiči prvo besedo. Dobro, mi nimamo nič proti temu, ako hočejo ti Brendiči v prvaški politiki lorivike žeti. Bog jim požegnaj! Pač pa imamo proti temu velike, da se hoče zapeljavati itak beraško ljudstvo v bedarije, ki nosijo le povzročiteljem lepe dobičke. Brendiči so o bogateli na krvave troške ljudstva, — zdaj pa hočejo še povišati svoj dobiček in si makopičiti bogastva! Drugače si ne moremo tolmačiti dejstvo, da se je na dotičnem zaupnem shodu navdnevali ljudi za neko „zadružno“ bedarijo, za neki „konzum“ ali kaj ednakega, s katerim se hoče zbabiti lahkoverne osebe na izkoriščevalne limanice prvških gospodov, ki so postali bogati na troške prebivalstva ptujškega okraja. „Konzum“, — hudičja, ali ni zadosti na nesreči, katero so napravili prvaško-klerikalni konzumi tekom sedmih let? Ali ni zadosti teh lmparij, s katerimi se je izvabilo, bolje rečeno, ljudstvu iz žepa ukradlo tisočak za tisočakom?! Da se danes še upa človek priporočati tako sleparijo, tega bi pač ne pričakovali. Ljudje nam dopisujejo v tej zadevi in nam pripovedujejo nezaslišane stvari o teh Brendičih, ki vladajo s svojim denarnim mošnjičkom čez prvaške pristaše. Pričeli bomo objavljati to gradivo in že danes naznanjamo, da bode naš list z vsa silo nasprotoval vsaki slepariji, s katero se hoče ogoljufati naše pretevno ljudstvo za krvave svoje groše. Torej pazite, Brendiči, ura prihaja in strah vas bode te ure!

Jurtelov „Ljub-žurnal“, ki se skriva za ljubljanskimi porotniki, nadaljuje svoj infamni boj. V 2. štev. t. l. piše iz Juršine pri Ptuj zopet napad na nekega uradnika. Mi ne poznamo tega uradnika, ali neznano nam je, da bi dal kedaj povod, dvomiti v njegovo objektivnost. Iz Jurtelovega lista posnemamo, da je dotični uradnik kaznoval predsednika nekega bralnega društva Kušarja z 100 K globe, ker ni imel pravice, vprizoriti neko igro. List pravi potem, da bi dotični uradnik kakšnega Nemca gotovo le s 5 K kaznoval. Nam ni ta slučaj znan, ali na vsak način se grè tukaj za prestopok t. zv. „gledališkega reda“. Kolikor poznamo zakon, je najmanjša kazen 100 K. Torej je uradnik pravilno nastopal in Jurtela kot jurist mora to vedeti. Vkljub temu napada nesramni Jurtelov list uradnika samo zato, ker je ta po postavi nastopal. Fej čez tako ravnanje.

Prvaške laži. Prvaški listi so prinesli neumno laž, da je občinski zastop v Bregu pri

Ptjuju hofrata Ploja, Jurtelo, Zelenika, Brendiča in Mahoriča imenoval svojim „častnim občanom.“ To je „za počt!“ Na Bregu — Ploj „častni občan“ menda za svoje „zasluge“, — Jurtela zato, da pridiguje proti vsakemu naprednjaku bojkot, — Brendič zato, ker je vtaknil tako lepe svote v žep, ko je prodajal prejšnemu okr. zastopu svoj slabi les, — Zeleniku pa zato, ker je kot bivši okrajni načelnik Brendiču te lepe svote preskrbel, — Mahoriču pa ne vemo zakaj... „Za počt!“ Ne vemo, kdo ima prvaške liste tako nevsmiljeno za norca, ali to vemo: dokler bode Breg napredni kraj, toliko časa se zahvaljuje globoko in odločno za take „častne“ občane!

Prvaški manever. Ravnokar se nam poroča, kako stoji stvar s „častnimi občani“ Ploj, Brendič, Mahorič, Zelenik. To je vrhunec političnega švindla in ni dovolj ostrih besed, ki bi označile to postopanje. V Št. Vidu pri Ptuj (Pobrežu) so zmagali pri zadnjih občinskih volitvah naprednjaki. To je pa klerikalne podrepnike presenetilo in tekli so ter se pritožili. Pritožba šeni rešena, novi občinski odborniki šenisno potrjeni in zato poslujejo še stari klerikalni odborniki. Da bi se pa ohranili moč v 1. in 2. razredu, šli so in imenovali začetkom omenjene „častne občane“. Ali ni to politična sleparija prve vrste? Res presneto predrzno čelo morajo imeti ti ljudje! Glavno vlogo pri temu nesramnem švindlu je imel seveda prvaški trgovec Tombah. Gospodje, ali vas ni sram takih sredstev? Vi, ki nimate več zaupanja v občini, katere je večina volilcev odklonila in odstavila, — vi hočete potom politične sleparije ohraniti svojo neopravičeno vladno? Prvaški fantje s Tombahom vred, to ne bo šlo in preskrbelo se je, da se vam postrže — klerikalne vaše kremplje!

Poljedelski shod. Ptujška podružnica c. kr. poljedelske družbe Štajerske je obdržala 2. t. svoj občni zbor pod predsedstvom g. Fürsta. Poleg drugih je prišel tudi znani gospodar Girst-mayer iz Maribora. Poročilu posnemamo, da je obdržala podružnica preteklo leto 3 shode in 3 sej. Uresničil se je obenem oddelek za čebelarstvo, ki je potom denarne pomoči okrajnega zastopa nastavlil posebnega potovalnega učitelja. Že tukaj opozarjamo občine, naj se pravočasno pobrigajo, da pride ta učitelj k njimi predavati. Nadalje je podružnica pristopila štajerski družbi za rejo perutnine; vsled tega imajo podružnični člani posebne pravice in dobivajo n. p. plemenke jajce itd. veliko ceneje; ali naročiti morajo vse skozi podružnico. Podružnica je imela lani K 314-09 dohodkev in K 296 50 izdatkov ter 81 članov. Zbor je izvolil potem 3 delegate za 84. občni zbor v Gradcu. Nadalje je sprejel enoglasno oestro rezolucijo proti sklepu občinskega sveta ptujškega, ki se je zavzel za otvortitev ruske in rumunske meje za uvoz živine. Nadalje se je dolgo debatiralo o državnozbornskih volitvah. Vsi govorniki so se izjavili, da bodo podpirali le kandidate, kateri stojijo na stališču skupnih poljedelskih zahtev, kakor jih je izdelala agrarna centrala (in kakor jih je sprejela tudi naša stranka v svoj program). Gosp. strokovni učitelj H. Brüders je potem o sadjereji predaval (glavne točke znamenitega predavanja objavimo v „Gospodarstvu“). Govorilo se je nadalje še o vprašanju, kakšne korake naj se stori da se odpišejo davki za zemljišča, na katerih se nasadi gozdove. Potem je predsednik shod zaključil.

Letošnji predpust je sicer kratek, ali do slej je prinesel obilo veselja. V Ptujtu sta zlasti dopadla plesna venčka požarne brambe in naših veterancev. Pri obema je bila dvorana napolnjena, godba izborna in plesno veselje je vživalo stotero veselih parček.

Nabori (štelung) l. 1907 se vršijo tako-le: Radgona 5. in 6. aprila, Cmurek 8., 9. in 10. aprila, Arvež 19., 20. in 22. aprila, Mariborska okolica 22., 23., 24., 25., 26. in 27. aprila, Sl. Bistrica 15., 16. in 17. aprila, Sv. Lenart Sl. Gor., 12. in 13. aprila, Maribor (mesto) 1. in 2. marca, G. Radgona 4. in 5. aprila, Ljutomer 2. in 3. aprila, Ormuž 1. in 2. marca, Ptuj (mesto) 4. marca, Ptujška okolica 1., 2., 5., 6., 7., 8. in 9. marca, Rogatec 26. in 27. marca, Celje (mesto) 17. aprila, Brežice 8. in 9. in 10. aprila, Kozje 12. in 13. aprila, Sevnica 15. in

16. aprila, Vransko 18. in 19. aprila, Mozirna glava 20. in 22. aprila, Šoštanj 23. in 24. aprila, Luknja 25. in 27. aprila, Marenberg 25. opazi se pr...

Lepe krajni šolski svet! Le pri nas, kjekalec, hujskajo prvaški klerikalci z vsemi močmi prot očale šoli, se zamore zgoditi, kar se poroča iz Laporcu raje pri Slov. Bistrici. Novo sezidano tamošnja šola te k so morali pred kratkem zapreti, ker ni bilo — mo v kurjave. Vkljub večkratni prošnji ni preskrbevano pr krajni šolski svet kurjave, tako da je morav in nadučitelj šolo zapreti, ker bi drugače otrodalo, k zmrznili. Res, slava prvaški politiki, ki vdomačanišče take razmere!

Nekaj iz sv. Antona v Slov. Gor. V „Fih Suženj posu“ je bilo čitati, da bode imelo klerikalne stvar „bralno društvo“ 27. prosinca v kaplaniji zboro razmevanje. Dotični dan po večernicah so se pričelarodilres nekateri devičarji s svojimi devicami v katovim planiji zbirati. Ali o joj! Župnik je pametec To nejši! Prišel je in nagnal vse proč, češ da, 1906 farovžu ni prostora za take norosti. Pametnišel je to storil župnik in ljudje so mu hvaležni. ev. F

Trboveljski Roš je čudak. Ako pa čudak ni. Vsl potem ima krokodilovo kožo. Vse mogoče sru K mu je že očitalo, ali mož molči. Kakor d. Ta bi mu jezik odrezali, — Roš molči. Proklet v tem malo vesti in poštenja mora imeti ta človek! ni ker tako trdovratno molči. Pa ko bi molčal ipu za se skrival v kakšno hrastniško grmovje, potem bi za l. se človek že ne zmenil za tega junaka žalostnovec postave. Ali mož se pusti v javnosti očitati, dne b je lagal v uradu, da je zaščitnik pijanih mo pol rilcev, da je sebičnik do skrajnosti, da izrabljčesar svoje posle v lastni dobiček, — in se ne skrije slat temveč še rogovili v javnosti. Na zadnji sej. V občinskega sveta je zopet „delal“ proti nemški 3 l. šoli. On ki je postal bogat od nemških groševdec. j on ki je postal po milosti Nemcev človek, on, 190 ki bi brez Nemcev še danes kravam repe vihajo na ta Roš nasprotuje nemški šoli. Seveda, on se pri ni pričel nemščine, čeprav se je pričel šnove. H prodajati, brez da bi plačal svoj davek! Ali h l njegovi sinčki, ki znajo baje jako dobro zaprtismem „kofre“ odpirati, ti njegovi sinčki so se moralnansk nemščine pričeti, ker bi morali biti drugadeje „zajbrovci“ ali pastirji. Zdj pa čujemo, da hoče lo Roš v svoji hiši šnopsarijo otvoriti. To je sicer na njegova stvar. Ali mi zahtevamo, da plača najno. prvo davek za šnops, katerega je neopravičenon e g prodajal. Opozarjamo davčno oblast, da imamo ne za naše trditve dokaze v rokah! Roš je neopravičeno žganje prodajal, Roš je naravnost je v državo osleparil! In zato se nam čudna j zdi, da se govori o neki državnozbornski kandidoc b daturi tega sultana Roša, ki ima toliko maslanilic na glavi, da ni nič boljši od svojega pijanega, a policaja in lumpa Uršiča. Roš naj bode kandid ča dat? Vzemite, trboveljski knapi, raje Barokerjaga v ki je gotovo toliko pošten kakor Roš! Nit iz najumazanější politikujoči farji se ne upajo kanarina didirati Roša. Poroča se nam celo, da ga Spin poz dler noče, ako ravno se je „Narodna stranka“ t k porodila med Rebekovimi govori v Trbovljaha na In zato tudi ne moremo verjeti, da bi social-velj stični rudarji volili Roša, — tistega Roša, ki je p soldate poklical, da ubije opravičeni štrajk ru-na darjev, tistega Roša, ki je pisal dunajskim juo za dom, da ne smejo privoščiti rudarjem boljšisvetu grižljeje kruha. Roš je danes — padli mož, člo-o n vek ki se ne upa pred sodiščem dokazati, davpraj je pošten, — in s takimi ljudmi proč!

Škandal v Hajdinu. Mutasta deklina Roza-nend lija Meglič v Hajdinu je nosna. To ni nič nek čudnega. Ali splošno se govori, da se je nekaj p „visoko stoječča“ oseba s silo zagrešila nad denika kletom. Sodnija ima celo stvar v roki in pren, p izkava bode dognala, kaj je na zadevi. In po-redi- tem govorimo tudi mi!

Klerikalne „zabave“ v cerkvi. Znano je, danjsk klerikalcem ni ničesar sveto, ako ravno psujejo gn druge za „brezverce“. Dokaz tej trditvi se nam Poš pošilja iz sv. Petra pri Radgoni. Le-tam imajožala klerikalci svoje bralno društvo, ki je baje tudina „izobraževalno“ in kjer imata kaplana prvo be se do. Tam se mladi ljudje tako temeljito „izo-rih bražujejo“, da niti ne vedo, kako naj se obna-ček šajo v cerkvi. Na kuru je prostor za pevce; lnos tam se zaklene ta klerikalna sodrga in uganj ljen potem svoje norčuje. Vrvi iz zvonika visijo skož nest luknje do tal in klerikalni pobalini na korni (S spuščajo med Božjo službo klečečim ljudem ta Jera

Mozirje na glavo. Tudi žvečejo tobak in pljujejo aprila, izi luknje na ljudi, kar se lahko vsako nebrg 25., jo opazi. Ako opljujejo na ta način pobožne li, se prav veselo smejejo. Organist je strastni s, kjer rikalec, ali vsega tega menda ne vidi, čeprav ni protij očale na nosu. Kaplana tudi pri Božjem Laporjaku raje čez napredne liste udrihata, kakor tjo šolo bi te klerikalne suroveže podučevala. Opo- bilo — jama vse časti vrednega g. župnika na to eskrbeljvano počenjanje podivjanih klerikalnih fan- e moralnev in menimo, da naj bi se dotične luknje o otrociidallo, barabske klerikalce pa se naj nažene domači stranišče, kamor gotovo bolj spadajo kakor berkev.

7. „Fih- Suženstvo v Središču. Poroča se nam gororikalno sne stvari iz tega prvaškega gnezda. Skoraj zbororazmere so se vdomačile kakor med divji- pričeli narodi v Afriki. Suženstvo cveti in postave v ka- gotovim ljudem deveta brigada. Evo slučaj: pamet- spec Tomaž Makovec je bil uslužben do pro- šda da v 1906 pri posestniku Jurij Polanec. Potem ametno prišel v jeseni k vojakom in ostal tam 8 ežni. nev. Polanec je medtem že drugega hlapca idak ni, sil. Vsled tega je šel Makovec k posestniku joče se ubo Klemenčič, ki je tudi občinski sveto- kor da ec. Ta mož je bil brez hlapca, ako ravno je vroklole bl v tem letu že 5 hlapcev, ki so pa vsi za- človek, stili njegovo hišo. Klemenčič je obljubil lčlal in pču za l. 1906 štiri goldinarji in mu dal otēm bi li za l. 1907 naprej 3 K „aro“. Ko pa je bil alostne kovec par tednev v tej službi, vidil je takoj, tati, da ne bode mogel obstati. Postelj je bila v ih mo- vju polna usij. Mraz je bil grozen, vrata slabe izrablja ničesar poštenega za odejo. Hrana je bila iz- o skrrije, lno slaba in jo ni nikdar v pravem času do- oji sejal. Vsled tega je dal hlapec 10. decembra nemški ro“ 3 K nazaj in povedal, da ne more ostati. grošev, dec. je šel h Katerini Kočevar in vzel „aro“ ek, on, l. 1907. Takoj po novemu letu je tudi to e vihal, zbo nastopil. Klemenčič pa je tožil Kočeva- on se o pri občini in bila je obsojena na 50 K šnopsa be. Hlapcu pa se je reklo, da mora na vsak k! Ali čin h Klemenčiču nazaj. Hlapec je zahteval zaprte pismeno, ali tega ni dosegel. In zdaj pride morali ikansko suženstvo. Občinskemu slugi lugače je naročilo, da prižene hlapca a hoče silo k Klemenčiču. Hlapec pa je e sicer šel nazaj. Zdaj ga je peljal obč. sluga na ča naj- čino. Tam so zaprli lahko naprav- avičeno enega hlapca brez zajutrka in imamo ane od pol 7. ure zjutraj do 5. je ne- re zvečer. Zapor je bil neza- ravnost rjen, mrazu pa od 9—10°, poleg čudno ga je bilo zaporovo okno sneto. kandid- apec bi v ječi kmalu zmrznil. Obenem se je masla znanilo v Središču stanujočim starišem ijanega apca, da se jih bode takoj iz Sre- kandid- šča izgnalo, ako bi vprašali po sinu okerja, ga vzeli pod streho! To vse se nam po- ! Niti ča iz zanesljivega vira. Te dnij pa sta bila jo kan- starina Kočevar in njeni hlapec zopet na ob- o spin- zano pozvana in se je prvi zagrozilo, da bode ranka“ pet kaznovana, ako ne odpusti hlapca, ki ovljah. ora nazaj h Klemenčiču. In zdaj vprašamo: sociali- i velja za Središče še suženstvo? Ali sme t, ki je ak prenapetež pod vodstvom prvaškega jk ru- pana Šinkota teptati postave pod noge, m ju- mo zato, ker je po neumnosti volilcev občin- boljši svetnik? ! Opozarjamo oblast na to samo- št, člo- stno neopravičeno postopanje! Prvaške liste ti, da vprašamo: Ali je to „bratska ljubezen do v. ljudstva? . . .“ Sicer pa ima ta surovi emeničič še druge napake. Preteklo leto je a neka ženska iz Središča izgnana. Po par dnih pa je prišla nazaj kot „gospodinja“ obč. etnika Klemenčiča!! Zdaj sme biti v Sre- šču, pa čeprav je izgnana. Take so razmere Središču! Javni škandal je to posto- nje in pojasnili bomo zdaj naprej večkrat ženske razmere v tem po klerikalnih vlada- m gnezdu!

Požarna bramba v Pobrežu pri Mariboru je držala 29. p. m. pod predsedstvom Haupt- inna g. Roiko svoj občini zbor. V preteklem n je nastopila vrla požarna bramba pri 18 žarih ter pri 8 glavnih vajah. Računski za- udeček izkazuje, da je ostalo v blagajni K 714. ednost društvenega orodja znaša čez 4029 K. rljeni so bili: F. Roiko (Hauptmann), J. Zaff amestnik), J. Slokan (Steiger-Zugsführer), A. kl (Spritzen Z.-F.), J. Löschnigg (blagajnik), Jerausch (zapisnikar), A. Bristounnik (Zeug-

wart), J. Krenn (zdravnik za sila), F. Schwertner (Steigerrottführer), F. Schmiermaul (Spritzen- R.-F.). Častitamo brambi k vrlému napredku!

Požarna bramba v Slov. Bistrici je imela 27. p. m. svoj občini zbor. Iz poročila je raz- vidno, da je obvarilo draštvo v preteklem letu mesto pred nevarnim požarom. Društvo je ob- držalo 10 sej in šteje 35 rednih ter 80 pod- pornih članov. Pri volitvi je bil voljen g. F. Petzolt (Hauptmann) nadalje Karl Kukowitsch (namestnik) in gg. H. Wenz, Jos. Wretschko, A. Arsenscheg, F. Suppauschitsch, F. Mattusch R. Kaufke, Jos. Rasteiger. Bramba napreduje jako lepo!

Požarna bramba v Gamsu pri Mariboru je obdržala 27. p. svoj občini zbor pod predse- stvom g. Hofbauer. Društvo ima 29 rednih, 70 podpornih in 9 častnih članov. Preteklo leto, je imela bramba 12 shodev in 10 dnevnih ter 2 nočnih vaj. Bramba je nastopila pri 5 pož- arnih in vedno zelo uspešno. V novi odbor so bili izvoljeni gg. nadučitelj A. Hofbauer (Haupt- mann), K. Asinger, F. Cepe, F. Oblak, V. Krois, M. Schwarz, F. Pirker, Sekirnek, F. Haas in K. Menhard.

Volitve se bližajo in farji se gibljejo. Cer- kevi in vero izkoriščajo v svoje politične namene. V Šmarju pri Jelšah je dekan pri izpraševanju za velikonočno spoved že agitiral za volitve. Neki naprednjak je moža ostavil in zato je ob- molknil. Vera peša — ni čuda da peša!

Sokoli v Gaberju pri Celju. Gaberje so v nevarnosti, — zakaj? Hudirja, nemško šolo bodo uresničili in noben vrag ne pomaga čez to dejstvo. . . Ali je to nevarnost? Hm, — ako postane ljudstvo pametno, postali bodo prvaško-farški žepi prazni. Zato rešimo Ga- berje! . . . V spomladu bodo uresničili prvaki v Gaberjih veliko telovadnico. Delavec „telovadi“ sicer v svoji fabriki dosti, kmet pa na svoji njivi. Ali prvaki hočejo rešiti Gaberje z rdečimi srjaci sokolskih junakov in — ako to ne po- maga, potem pa joj!

Okrajni zastop v Konjicah je sklenil, zgraditi 5 m široko cesto od trga Konjice do Oplotnice. To cesto se zgradi pod pogojem, da plačajo de- žela in interesenti 45%. Potem prevzame okraj cesto. Zgradba bode stala najmanje K 120.000. Vsled tega je najel okraj od okr. hranilnice v Kon- njicah posojila K 60.000. Ta predlog se je sprejel ednoglasno. Na isti seji je bil izvoljen načel- nikom okrajnega zastopa z 20 glasovi g. F. Possek. Kot nadzorniki nove zgradbe so bili izvoljeni gg. Lauritsch, K. Wesenschegg in F. Kowatsch. Z zgradbo ceste se prične takoj.

Klerikalna mačeha. Neki posestnik v Št. Vidu pri Ptujju se je drugič oženil; iz prvega zakona je imel 17 letnega sina, ki se še uči. Kar nakrat je mačeha sina nagnala; moral je proč k drugemu mojstru in to brez vsega vzroka. Ali tudi tam ni smel ostati, kajti žena je zahte- vala, da gre tako daleč, da ga več ne vidi. In moral je proč! Tako brezpovodno sovraštvo se najde edino pri klerikalcih. Dotična mačeha je huda klerikalca in se baje tudi na copernije razume. Žena, glej da ne bode tebe še tako preganjal!

Tercijalka in otrok. Poroča se nam iz sv. Bolfanga v Sl. Gor.: Poldrugo leto stari sinček kočarske hčere Marije Breznik je končal 31. p. m. svoje življenje vsled slabega varstva. Padel je namreč v posodo s krompom in umrl v groznih bolečinah. Zanimivo je, da je nezakon- ska mati vbogega otroka strastna in hinavska „tretjerednica“; stara je šele 37 let, ali 2 ne- zakonska otroka sta ji že odšla v boljši svet. Bodedo videli, kaj pove sodnija.

Otroški mrlič v cerkvi. 1. t. m. je našel mežnar Schaffler v stolni cerkvi v Mariboru pod klopio pri misijonskemu križu mrtvega dojenj- čeka. Brezdvomno se je zgodil detomor in je morilka otroka tja položila. Kdor kaj ve o mor- rilki, naj to oblasti naznani.

Vrat si je prerezal 3. t. m. kočar I. Vabič v Morju pri Framu in se je teško ranil. Baje se je zbal kazni zaradi trganja prepovedanega sadu. Vabič je hud klerikalce.

V smrtni nevarnosti je bil 28. p. m. v sv. Ilju železniški delavec Jos. Muster. Prišel bi kmalu pod brzovlak. Stroj ga je že zgrabil; k sreči pa vrgel ga je na drugo stran, tako da je sicer teško ranjen, vendar pa ne smrtonovarno.

V šali ustrelil je v Gradcu neki 17 letni Seidnitzer svojega tovariša Wolfa. Fanta sta bila velika prijatelja. Seidnitzer je nameril orodje na prijateljeva prsa, brez da bi vedel, da je nabasano. Wolf je bil hitro mrtev.

Trebuh z nožem razparil je 27. t. rudar Jos. Žibret tovarišu Antonu Korošcu v Kurji- vasi v Trbovljah.

Vsled ledu je zdrznilo v Sp. Kočah delavcu F. Grašicu iz Bohove; mož je padel tako ne- srečno, da se je teško ranil in so ga pripeljali v bolnico.

Goreti je pričelo 27. p. v skladišču za mrvo trgovca Kupnika v Konjicah. K sreči se je ogenj pravočasno opazil in se je zabranilo večje nesreče.

Tat. 62 letni hlapec Jos. Haring je ukra- del v mariborski kazini 50 srebrnih žlic in jih prodal neki Mariji Stumpf za 100 K. Mož je že pod ključem.

Zmrznil bi kmalu v Ločah mlajši Štefančič, po domače Ojkek. Fant se je napil šnopsa in obležal. Baje je teško poškodovan.

Iz Koroškega.

Dramimo se! Lepa naša Koroška je bila dolga leta mirna pokrajina, v kateri nisi našel niti iskricie strupenega sovraštva, s katerim nastopajo naši nasprotniki. Roka v roki z Nem- cem je korakal Korošec svojo pot, ni pogledal ne na desno ne na levo, ni poslušal ne psovke ne laskanja. Slovensko-nemško edinstvo, narodno sporazumljenje pa je pospeševalo gospodarski napredek in dvigalo splošno blagostanje. To pa ni dopadlo razdivjanim duhovom na Kranjskem. Trn v očesu jim je bil miroljubni Korošec in že- leli so predrugačiti tudi na Koroškem mir v nemir, ljubezen v sovraštvo, skupno v razcep- ljeno delo! In žal da so bili prvaški du- hovní v zvezi z prvaškimi advo- kati prvi, ki so vrgli bakljo na- rodnega sovraštva med koroško ljudstvo. To je neovrgljivo dejstvo! Brejci in Podgorci so pričeli s hujskanjem! Danes pa se širi njih hujskajoče delo, danes rabijo skrajna sredstva v svoji borbi, danes teptajo postave v blato in omadežujejo božjo hišo! Iz Kranjskega prihajajo klerikalni paglavci á la Gostinčar, ki so še za usesi mokri in hujskajo odrasle može v usodepolno borbo. Danes si upa opsovati vsak časninarski „šmirfink“ celo na- predno koroško ljudstvo z „nemčurškimi faloti“ in „podivjanimi roparji“. Danes si upa vsak poli- tični pogorelec á la Grafenauer pljuvati na največji del koroških kmetov! Danes trgajo pr- vaki križ raz groba, ako nosi nemški napis!. Zato je skrajni čas, da se zbudimo! In odkrito povemo: vse naše delo mora imeti glavni cilj, nasprotovati pogubo- nosni politiki prvaškega klerika- lizma! S tem nismo nasprotni veri ali du- hovščini. Nasprotno: vero hočemo obvariti pred blatom, ki tiči v tej politiki, Božji hram hočemo očistiti od smetij, katere so nanosili prvaki v njega! In prave, čiste duhovne spoštujemo ter jih bodedo spoštovali, ali politikujoče farje bo- demo bičali i naprej, kakor je bičal Jezus fari- zeje. . . S tem pa tudi nismo nasprotni slo- venski narodnosti. Zopet nasprotno: Dobro vemo, da se zamore razvijati slov. narod in gospodarstvo tega naroda le ob podpori močnih nemških sosedov. Le z Nemci, nikdar pa proti Nemcem bodedo napred- vali. To je naše stališče! Budite se torej, Korošci, kajti klerikalizem steguje svoje kremplje po vašem domu. Budite se, kajti lenoba je usodepolna! Budite se in veselo v boj za ljudske pravice!

Zopet „razbojniki“. Ker so napredni kmetje prijeli hujskajočega fantalina v kuti za ušesa, opsoval jih je „Mir“ z „nemčurški razbojniki“. Zdaj so ti „razbojniki“ zopet nastopili. 27. p. je bil v Mostnici shod, na katerem je razvil posl. Pirker svoj kmetijski program. Že med govorom je delal župnik Auernig neumne medklice in hujskal kmete. Potem se je oglašil k besedi in pričel psovati ter opravičevati zvi- šanje duhovskih plač. Pri tej priliki je celo ne- sramno kričal, da je cesar Jožef II. cerkveno premoženje „ukradel“. To je kmete razburilo in pobožnemu hujskaču bi se kmalu tako zgodilo kakor sv. Jakobščem

kaplanu. Kmetje so mu vrgli besedo „lažnik“ v obraz in le treznosti naprednjakev se ima zahvaliti, da se mu ni kaj pripetilo. Res, farški hujskači na Koroškem posnemajo z vsemi močmi svoje štajerske tovariše. In potem, ko dobe po butici, kar iščejo, potem psujejo naprednjake za „razbojnika“...

Zmaga v okolici Celovca. 26. p. m. so se vršile pod izredno živahno udeležbo volitve v celovski okolici. Prvaški klerikali so naperjali vse sile, da bi prodrli. Dva fajmoštra sta bila navzoča in agitirala z ognjem in žveplom, — ali zamanj. V vseh 3 razredih so zmagali naprednjaki z veliko večino. Ta občina je bila pred par leti še čisto črna, zdaj pa je napredna. E pour se muove!

Eksplodizija. 3. t. m. se je razstrelil acetalin v Gravelinovi hiši v St. Vidu. Plin je usmrtil 17 letnega domačega sina. Razstrelba je bila jako močna. Sipe sosednih hiš so popokale.

Pogorelo je 2. t. m. v Črni Brdi lovsko poslopje kneza Lichtensteina. V poslopju so stanovali lesni delavci, ki izgubijo svoje orodje in postelje. Škode je za K 6.000.

Po svetu.

Iz starih časov. Leta 1560, torej pred okroglo 300 leti, so bile cene življenskih sredstev sledeče: 1 kila masla je koštala 7 krajcarjev, 1 kila sira 3 1/2 krajcarjev, 1 kila svinjskega mesa 3 krajcarje, 1 kila špeha 6 krajcarjev, 1 kila putra 9, 1 kila jagnlje 9, 1 kila fine ribe 12 krajcarjev, 300 rakov 1 goldinar 8 krajcarjev, 1 lot kave 13 krajcarjev, 1 zajec 15 krajcarjev, 1 kapun 7 1/2 krajcarjev, 1 gos 5, 1 raca 6, 1 par kokoši 6, 1 mlad prašiček 10 do 15 krajcarjev, 1 klaftra mehkega lesa 7, trdega 10 krajcarjev. In danes?

Razno. Navadna lokomotiva ima 5416 delov. — Snežni plaz, ki je padel 1. 1877 v Tesinu, je obsegal 350.000 kubičnih metrov snega. — Ena sama trtna nš ima lahko v enem polletju v deveti generaciji čez 262 milijonov potomcev.

Zopet rudniška nesreča. Še se ne ve natančno, koliko mrtvih je ostalo v redenski jami v Reinlandu in že poročajo novo veliko nesrečo. V Elbinsu (Virginija v Ameriki) so se vneli v jami „Tomas“ plini. 25—30 rudarjev, večinoma evropskih izseljencev, je mrtvo.

Menihi so se stegli 28. p. m. v cerkvi v Betlehemu, v kateri se nahaja sveti grob. Med franciškani, armenskimi in grškimi menihi se je vnel prepir in naposled so udrihali s poleni drug po drugemu. To se tam večkrat zgodi, kajti vse krščanske vere pravijo, da imajo pravico do sv. groba.

Ljubi „Stajerc“! Neki svabski kmet je prerad pil, kar je njegovo zenko grozno jezilo. Vsled tega je sklenila, prestrašiti moža tako, da ne bi nikdar več dolgo v krčmi ostal. Ko je korakal nekega večera opijanjeni kmet proti domu, stopila je kot hudnik napravljena žena proti njemu; bila je strašna za pogledati. „Kdo je to?“ je vprašal prestrašeni kmet. — „Jaz sem satan“, mu odgovori prikazen. — Kmet se je pa razveselil in rekel: „Dobro, dobro, daj mi tace, jaz imam tvojo sestro za zeno...“

Gospodarske.

O sadjereji. G. strokovni učitelj Brüders je imel 2. t. predavanje, kateremu naj posnemamo sledeče točke: Ako pregledamo sadonosnike, opazimo takoj velike napake, ki jih stori marsikateri gospodar. Ena teh napak je, da se nasadi preveč vrst sadja. Pametni gospodar naj nasadi le par posebno dobrih, za prodajo primernih vrst. Katere vrste naj se nasadi, na to odgovorijo razmere v sadonosniku. Eno samo vrsto seveda ne moremo saditi. — Druga napaka je, da se sadi drevesa preveč pogostoma, opetevano celo komaj 3—4 m oddaljeno. To je popolnoma napačno. Vsako drevo mora imeti toliko prostora, da ne dotikajo njegove korenine one sosednih dreves in da se drevo lahko pristo razvija ter da ostanejo zgornji deli drevesa od vseh strani obsolnčeni. Oddaljenost enega od drugega drevesa naj bode najmanj 8—10 m. Najbolje je, ako so vrste v oddaljenosti 15 m od seвера na jug in drevesa oddaljena enega od drugega do 10 m. Na ta način se dobi tudi lepo travo. Nadalje sadijo gospodarji sadno drevje, brez da bi preje preiskali zemljo, je-li tudi primerna za sadonosnik. To treba preiskati!

Predno nasadiš drevje, napravi jame za poiskušnjo (Probegruben) do 1 m globočine. Našel bodeš dostikrat 30—40 cm dobre zemlje, potem pa nerodovitno kamenje (šoter) ali pa temeljno vodo (Grundwasser). Taka zemlja ni primerna za sadonosnik, kajti drevo potrebuje globoko dobre zemlje. Pomagajo proti temu nasadi na griču (Hügelpflanzung). Sploh naj stoji vsako drevo na malem griču. V taki slabi zemlji pa je treba nametati griče v visokosti 50 cm in velikosti 3 m. — Tudi rabijo gospodarji za nasade slabe mladice. Ako dobé drevesce par krajcarjev ceneje, potem ga kupijo. Ali slabo drevesce za 20 vin. je veliko predrago plačano; dobro drevesce za 1 K je ceneje. Vedno je treba premisliti, da ne bode iz slabotnega, pohabljenega nikdar lepo in rodovitno drevo postalo. — Gospodarji delajo tudi pri nasadu premale ali pa pregloboke drevesne jame. Prava jama naj bode 50—60 cm globoka in najmanj 1 1/2 m široka. Drevesce mora stati v sadonosniku, kakor je stalo v drevesni šoli. Zemlja se tudi vleže, kar treba pomisliti. Ali glavno je, da ne vsadiš drevesa pregloboko; deblo ne sme biti v zemlji. Bolje je, ako vsadiš drevesce 10 cm previsoko kakor 5 cm pregloboko. Ako je previsoko sadeno, namečeš lahko zemlje. Jamsko zemljo treba gnojiti. — Drevesna opora (Baumpfahl) ne sme priti do krone. Opora je potrebna, razven v krajih, kjer se ni bati nikakoršnega vetra. Ali oporo je treba tako privezati, da ne dobi drevo nobene rane. Najboljše so vezi iz kokosovih orehov. Med drevese in oporo treba dati mahu in šele potem privezati. Pozabiti se ne sme na drevesne plošče (Baumscheiben), to je prostor okoli drevesa. Srednja mera tega prostora naj bode 1 m. Ta prostor prekopati treba vsako leto, da ostane zemlja rahla, kjer potrebujejo tudi korenine zraka. Tudi se mora ta prostor vsako leto gnojiti. Enkrat v letu imaš gotovo čas, da vliješ 10—15 litrov gnojnice in ravnolotiko vode na drevesno ploščo. Posebno dobro vpliva seveda tudi kali ali nekaj lesnega pepela. Na ta način postane drevo veliko preje rodovitno (v 8—10 letih), medtem ko zraste zane-marjeno drevo šele v 12 letih. — Tudi se napravi velikokrat napake pri obrezanju krone (Kronenschnitt). Vsako drevo naj se par let obreže; mlado vejevje ne sme biti predolgo. Pri nasadu se mora zgoditi obrezanje krone in potem se nadaljuje to delo 2 ali 3 let. Za drevo je zelo slabo ako se veje v kroni pregoste. Vsaka veja mora imeti dosti luči in zraka; kar je preveč gostih ali pa suhih vej, to se izreže; suhe veje so dokaz, da je vejevje pregosto. — Vsak sadjerejec naj tudi na-to gleda, da dobi čimlepše in čimčistejše sadove. Ako je sadje „flekasto“, potem se mora drevo 2 do 3 krat škropiti. Sadjerejec naj skrbi, da dobi čimveč lepega, zdravega trgovskega sadja in s tem čimveč dobička.

Za dom in družino.

Dojite svoje otroke! Izšla je knjižica „Mahnwort zur Förderung des Selbststillens“, kateri posnemamo: Slevilke nam dokazujejo, da je odvisno umiranje otrok od dojenja. Na Norveškem in v Islandu dojijo skoraj vse matere svoje deco same; zato umre tam tudi samo 10% otrok. Na Avstrijskem pa se dojenje že zelo zanemarlja in zato umre tukaj že 20—26% otrok. Devetkrat večje je upanje, da ostane otrok pri življenju, katerega doji mati, kakor pa otrok, ki živa kravje mleko. Ali dojenje ne koristi samo deci temveč tudi materi, ker vpliva nanjo zlasti dokler je v otrodji postelji. Ženske, ki postanejo po prvem porodu grde in bolehe, imajo to večidel pripisovati dejstvu, da ne dojijo svojih otrok. Dojenje z kravjim mlekom in drugim umetnimi sredstvi ne more nikdar nadomestiti dojenja. Glavni nauki so torej: Materno mleko edino je primerna hrana za dojenčka. Z njo se prepreči različne otroške bolezni. Poleg tega je to najcenejša reja in mati naj ima srce in pogum da ne bode zdravje svoje dece in svojo lastno zdravje prodajala.

Rdeče fleke (od rdečega vina) na belih prtih odstraniš takole: Namaži jih takoj s svinjskim maslom in pusti vse do prihodnjega pranja. Potem naribaš fleke z mrzlo zeleno žajfo in jih izpereš z mlačno vodo.

Božjasti (Fraisen) pri otrokih so posledni v želodcu ali črevesju. Treba je zdravnika povprašati. Ali ako ni zdravo blizo, sleči otroka in ga zavij v prt; vsot bode mirno. Obenem napraviš ohladke na Ako ne poneha krč v 5 minutah, koplješ 10 minut v 20° Reaumur topli vodi in mu obenem mrzle ohladke na glavo. Pri nevarnosti za življenje koplješ otroka v toplejši vodi ter ga pospricaš z mrzlo vodo. Hrane n daje; k večjem malo čaja.

Listnica uredništva in upravnosti.

Naročniki! Vedno nam prihajajo pritožbe, ročniki list ne dobivajo. Ali mi odposiljamo list dotične kraje. Gotovo je torej, da se list ali kje drugje ukrade. Vsakdo se pritoži pri nam to tudi naznani, ker bomo brezobzino tak čaje poštnemu ravnateljstvu naznanili! — Tr O d paše Roša imamo vedno dovolj gradiva. Mož zdaj nedolžne osebe, da nam dopisujejo in jih zatirati. Ali tudi to mu ne bode pomagalo. Kma javimo o Rošu stvari, da se bode za glavo prij M. R. Veitsch: Plačano do 1. nov. 1907. — 2.213: Dotične knjige ni več dobiti. Morda jo n v naši biblioteki in vam to potem naznamo. P kaj; pzdrav! — Smarje pri Jelšah: Odgovor kratkem. — Dolsko p. Rajhenburgu: Oprost za take osobne malenkosti nam primanjkuje Pozdrav! — Sv. Anton Slov. Gor., Selo, Bela, Gočova, Strihovec, Mislinje, Rajhe Ljutomer, Grobelno, Vransko, Radgona, S pri Jelšah 2, Velden i. d.: Radi pomanjkan stora prihodnjic!

Loterijske številke.

Trst, dne 1. februarja: 28, 46, 83, 61
Gradec, dne 26. januarja: 24, 14, 23, 21

„Stajerc“

je najprimernejši list za inzerate. V „Staj objavljena

oznanila

o trgovskih zadevah, o obrtniških stvar prodaji in nakupu zemljišč, hiš itd. sploh oznanilo, ki se naj čimbolj v javnosti razši imajo

polni uspeh,

kajti „Stajerc“ je najcenejši in bolj razširjeni list na Štajerski Koroškem.

Vsako inzeriraj v „Stajercu“!

Prodajalka

dobro izurjena, zmožna nemščine in slovenšč sprejme v pekariji in trgovini z solom J. Ornj

Naj toče majhen sem mozik!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.

Pristna samo v izvirlnih zavojih z imenom **Kathreiner.**

Nihče naj bi ne pil močno razbujajoče zrnate kave nemešane!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speši zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjeve kave.

rava
8700 De
kino, p
8700. P
lirana 1
pol. les
8703. Ista
8706. Naj
1/4, votic
ostrina i
8710. Iz
1/4, votic
z etui.
8715 me
brusena
stveni apa
varnost
rmena za b
nazpošija po
pozvelju
gato ilustr
amb
Br
ančnejša
stajers
ravnet iz
rešico, ki
to ilustrac
srebrne
Siv
kokuje
br
nimam
za. Vas
ustme
nes
Nr. 366
les
erijo p